

РЕЙ БРЕДЪРИ РАКОВИНАТА

Превод от английски: Деница Минчева, 2016

chitanka.info

Той искаше да излезе навън, да бяга, да прескача плетовете, да подритва празни тенекиени кутии из уличките и да се провиква под прозорците на приятелите си да излязат и да играят с него. Високо в небето слънцето сияеше ярко, а той лежеше под завивките, изпотен и намръщен и изобщо не беше доволен от цялата тази работа.

Джони Бишъп се надигна и седна в леглото подсмърчайки. Обграждаха го портокалов сок, сироп против кашлица и ароматът от парфюма на майка му, току-що излязла от стаята, уловен в един слънчев лъч, който се беше протегнал през прозореца и топло докосваше пръстите на краката му. Цялата долна част на завивката му, съшита от цветни квадрати, беше същински цирков афиш, оцветен в ослепително ярки цветове: червено, зелено, лилаво и синьо. Джони се размърда нервно.

— Искам да изляза навън — оплака се той тихо на себе си. — Да му се не види.

Бръмна муха и се заудря о стъклото на прозореца, отново и отново, отсечено потраквайки с прозрачните си крила. Джони напълно споделяше желанието ѝ да се измъкне оттук.

Той се закашля и установи, че това не е кашлицата на някой изнемощял старец, а на единадесетгодишен малчуган, който още следващата седмица по това време ще е свободен да отмъква ябълки от чуждите градини или да изстрелва хартиени топчета по учителите си.

Той чу решителните стъпки на майка си да потракват по полирания под в коридора, вратата се отвори и тя се появи.

— Защо си се изправил, младежо? Лягай веднага обратно.

— Ама аз вече съм по-добре! Честно!

— Докторът каза още два дни.

— Два! — провикна се Джони невярващо. — Толкова дълго ли трябва да съм болен?

Майка му се разсмя.

— Не съм казала, че трябва да си болен. Но определено трябва да останеш в леглото. — Тя плесна лекичко лявата му буза. — Искаш ли още портокалов сок?

— С или без лекарство?

— Какво лекарство?

— О, аз си знам много добре. Слагаш лекарството в сока, за да не му усетя вкуса, но аз и така го усещам.

— Добре, този път без лекарство.

— Какво държиш там?

— О, това ли? — Тя вдигна лъскав, объл предмет. Джони го взе. Беше твърд, блестящ и красив. — Доктор Хал се отби преди малко и го остави за теб. Каза, че вероятно ще ти хареса.

Джони огледа предмета скептично. Прокара малките си пръсти по гладката му повърхност.

— Как ще ми хареса, като дори не го знам какво е?

Усмивката на майка му беше по-топла от слънчевите лъчи.

— Това е морска раковина, Джони. Доктор Хал я намерил на плажа, когато пътувал до тихоокеанския бряг миналата година.

— Сериозно! Що за раковина е това?

— Не знам. Някое морско животинче трябва да е живяло в нея отдавна.

Веждите на Джони се стрелнаха нагоре.

— Това е било нечий дом?

— Да.

— Е, стига бе?!

Тя завъртя раковината в ръката си.

— Ако не ми вярваш, чуй сам. Сложи ето тази страна до ухото си.

— Така ли? — Той вдигна раковината до розовото си ухо и я притисна. — А сега какво?

— Сега, ако запазиш тишина и слушаш внимателно, ще чуеш нещо много познато.

Джони се заслуша. Ухото му се разтвори очакващо като малко цвете.

Титанична вълна достигна каменист бряг и се разби о него.

— Морето! — провикна се Джони Бишъп. — О, мамо! Океанът! Вълните! Морето!

Вълна след вълна прииждаха на далечния скалист бряг. Джони затвори очи и усмивка разтегна лицето му. Вълна след гръмовна вълна се разбиваха до наостреното му ухо.

— Да, Джони — потвърди майка му. — Морето.

Беше късен следобед. Джони лежеше на възглавницата си, обвинил раковината с малките си ръце, усмихнат, загледан навън през прозореца вдясно от леглото му. Отлично виждаше празния парцел отвъд улицата. Хлапетата се бяха струпали там като група недоволни бръмбари, всеки със своето оплакване: „Ей, аз първи те гръмнах!“. „Не бе, аз те убих, не играеш честно!“. „Аз пък няма да играя, ако не съм капитан!“.

Гласовете им звучаха далечни и мързеливо достигаха до него, понесени от плисналия в стаята слънчев прилив. Слънчевата светлина беше златистожълт пълноводен поток, миещ бреговете на лятото, бавен, мечтателен и топъл. Целият свят беше потопен в слънчевия прилив и лениво отпуснат. Стрелките на часовника едва помръдваха. Топлото метално тяло на трамвая се изтърколи по улицата сякаш на забавен кадър. Всичко беше някак смекчено. Сякаш нищо не беше от особено значение.

На него страшно му се искаше да излезе да си играе. Не можеше да откъсне поглед от децата, които се катереха по оградите, играеха софтбоул и караха кънки в притихналия ден. Главата му натежа, клепачите му бяха като завеси, които тежко се спускаха над очите-прозорци. Раковината лежеше до ухото му и той я притисна по-здраво.

Бумтящи вълни гръмовно се разбиваха о бряг, о пясъчлив плаж, и когато се отдръпнеха, оставяха след себе си пяна като от бира по пясъка. Пяната се разпадаше и изчезваше като сън, след което прииждаха още вълни и носеха свежа пяна. По пясъка се препъваха морски раци, мариновани в солената вода, кафяви като въглища. Хладна зелена вода отнемаше топлината на пясъка и дори само звукът предизвикваше чудни видения. Океанският бриз нежно обгръщаше малкото тяло на Джони Бишъп. Внезапно горещият следобед вече не беше нито толкова горещ, нито така потискащ. Часовникът се разбърза, трамваите затракаха по-чевръсто. Ленивостта на летния свят беше прогонена и заменена от енергичната жизненост на вълните, бумтящи на далечния златен плаж.

Морската раковина щеше да е безценна в следващите няколко дни. Когато следобедите станеха твърде протяжни и досадни, той щеше да я притиска до ухото си и щеше да намира убежище на далечния ветровит полуостров.

Според часовника, часът беше четири и половина. Според стъпките на майка му, задаващи се по лъснатия паркет в коридора, беше време за лекарството.

Тя го поднесе към устата му в сребриста лъжичка. То имаше вкус, уви, на лекарство. Лицето на Джони се изкриви в особено недоволна гримаса. Когато лошият вкус беше премахнат с помощта на чаша студено мляко, той вдигна поглед към милото, нежно, бяло лице на майка си и попита:

— Можем ли да отидем на море някой път, а?

— Мисля, че да. Може би за четвърти юли, ако баща ти си вземе двуседмичната отпуска тогава. Можем да стигнем до морето с колата за два дни и да прекараме там седмица, преди да се върнем.

Джони се отпусна в леглото с особено изражение на лицето.

— Аз всъщност никога не съм виждал океана на живо. Само във филмите. Сигурно изглежда и мирише различно от езерото Фокс. Със сигурност е по-голям и там е много по-хубаво. Леле, как ми се иска да отидем още сега.

— Няма да се наложи да чакаш дълго. Вие, децата, сте толкова нетърпеливи.

— И още как.

Майка му седна до него на леглото и взе ръката му в своята. Той невинаги разбираше нещата, които тя му казваше, но някои успяваше да схване.

— Ако трябваше да напиша философия на детството, бих я озаглавила „Нетърпението“. Нетърпение за всичко в живота. Вие всички настоявате да имате всичко *веднага*. Утрешният ден е непостижимо далече, а вчерашният — не струва пет пари. Децата сте чудно племе — всеки един от вас е един малък Омар Хаям. Когато пораснеш, ще разбереш, че очакването, планирането, търпението са все признаци на съзряването, т.е. на това да бъдеш *голям*.

— Но аз не искам да съм търпелив. И не искам да лежа в леглото. Искам да съм на морския бряг.

— А миналата седмица искаше онази бейзболна ръкавица *веднага*. Как само ми се молеше. *Толкова е елегантна, мамо*, казваше. *Последната в магазина е*, настояваше.

Ама си я биваше и майка му. Тя продължи да говори.

— Помня, веднъж, когато бях малко момиче, видях една кукла в магазина. Казах на майка ми, че е последната и че много ме е страх, че ще я продадат, преди да успея да си я купя. Истината е, че имаше десетина такива кукли. Но аз просто не можех да чакам. Аз също бях нетърпелива.

Джони се размърда в леглото, очите му се разшириха и се изпълниха със синьо сияние.

— Ама, мамо, аз не искам да чакам. Ако чакам твърде дълго, ще порасна и тогава вече няма да ми е забавно.

При тези думи майка му утихна. Остана да седи на мястото си, само стисна ръцете си по-здраво и очите ѝ се навлажниха, вероятно заради нещо, което си беше помислила. Тя затвори очи, отвори ги и отново проговори:

— Понякога ми се струва, че децата знаят за живота повече от възрастните. Понякога си мисля, че вие сте... прави. Но не се осмелявам да ти го кажа. Това не би било по правилата...

— Какви правила, мамо?

— На обществото. Забавлявай се, докато си малък. Забавлявай се, Джони — каза тя твърдо и някак задавено.

Джони вдигна раковината до ухото си.

— Знаеш ли какво искам да правя точно сега, мамо? Искам да съм на плажа, точно сега, да бягам към водата, стиснал нос, и да викам: „Който стигне последен е глупава маймунка!“

Джони се разсмя. Телефонът на долния етаж иззвъня и майка му отиде да го вдигне. Той остана да си лежи тихо, заслушан внимателно.

Още два дни. Джони наклони глава към раковината и въздъхна. Още цели два дни.

В стаята му беше тъмно. В квадратните стъклени корали на прозореца му се виждаха уловени звезди. Вятър полюшваше дърветата. По тротоара долу се чуваше стърженето от въртящите се колелца на ролковите кънки.

Джони затвори очи. На долния етаж се чуваше потракването на прибори и чинии. Мама и татко вечеряха. Той чу дълбокия смях на баща си.

В раковината вълните продължаваха да прииждат и да се разбиват о невидимия бряг. Но имаше и... още нещо.

— *Долу, където вълни се надигат, долу, където вълните играят, долу, където чайките бели ниско в летния ден се реят...*

— А? — Джони се заслуша вцепенен, без да смее да мигне.

Тихо, отдалече, до него достигна:

— *Горе е ярко небето, слънце плува с вълните. Йо хо, хайде хо, хайде, смелчаци, гребете...*

Звучеше сякаш стотина гласове пеят в ритъма на потапящи се весла.

— *Ела при морето с издути платна...* — а после един глас се отдели, съвсем сам, и меко се извиси на фона на вълните и вятъра:

*Ела при морето, велик акробат,
чиито води се боричкат безспирно.
Ела, потоци се в соления прилив,
по пътека, която познаваш отлично...*

Джони дръпна раковината от ухото си и се втренчи в нея.

— *Искаш ли да дойдеш при морето, момчето ми, искаш ли да дойдеш при морето? Тогава просто вземи ръката ми, младежо, вземи ръката ми и ме последвай!*

Разтреперан и задъхан, Джони отново притисна раковината до ухото си и седна в леглото. Малкото му сърце бясно се удряше в стените на гръдния му кош.

Вълните все така се разбиваха в далечния бряг.

— *Виждал ли си крехка раковина, блестяща като перлена спирала? Започва голяма, завършва мъниче, сякаш се стопява нейното крайче. Но знай, момчето ми, тя свършва, където морските скали потъват в морето!*

Пръстите на Джони се вкопчиха в спиралата на собствената му раковина. Вярно беше! Тя се извиваше във все по-малки и все по-малки кръгове, докато извивките се изгубеха.

Устните на Джони се обтегнаха. Какво беше казала майка му? За детството? За... *философията*, каква голяма дума, на детството?

Нетърпение. Нетърпение! Да, да, той беше нетърпелив. И защо не? Свободната му ръка се сви в юмруче, което заудря завивката.

— Джони?

Той дръпна раковината от ухото си и бързо я скри под чаршафа. Баща му се задавеше от стълбите по коридора.

— Здравей, сине.

— Здравей, тате.

Майка му и баща му отдавна бяха заспали. Минаваше полунощ. Много внимателно Джони извади безценната раковина изпод завивките и я вдигна до ухото си.

Да, вълните още си бяха там. И някъде отдалече се чуваше проскърцването на веслата, плющенето на издути платна, песента на моряците, носещи се със соления бриз.

Той притисна раковината все по-близо и по-близо...

Стъпките на майка му се зададоха по коридора и тя влезе в стаята.

— Добро утро, сине. Буден ли си вече?

Леглото беше празно. Стаята беше изпълнена единствено със слънце и тишина. Слънчевата светлина се излежаваше в леглото като блестящ пациент, положил лъскава глава на възглавницата. Завивката с нейните ярки карнавални цветове беше отметната. Чаршафите бяха сбръчкани като лицето на бледен старец и съвсем празни.

Майка му се огледа, намръщи си и тропна отривисто с тока на обувката си.

— Да му се не знае! — извика тя на себе си. — Онзи малък немирник е изскочил навън да си играе със съседските деца, залагам си главата! Само да го хвана, ще го... — тя спря и се засмя. — Ще го обичам до смърт. Децата са толкова... нетърпеливи.

Тя пристъпи към леглото и започна да изпъва чаршафите и да оправя завивката, когато пръстите ѝ напипаха нещо твърдо. Тя бръкна под чаршафа и извади малък блестящ предмет. Усмихна се. Беше раковината.

Развеселена, тя я вдигна до ухото си. Очите ѝ се облешиха и тя зяпна изумена. Стаята се завърта около нея в пъстра въртележка от шарени завивки и блеснали прозорци.

Раковината забуча в ухото ѝ. Вълни се разбиваха на далечен бряг. Вълни оставяха хладната си пяна по незнаен плаж.

Но на техния фон тя ясно долови звукът от малки крака, шляпаци по пясъка и един пронизителен глас се провикна:

— Хей, хайде, който стигне последен е глупава майmunка!

А след това се чу звукът на малкото тяло, което с плясък скача във вълните.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.